

Till: Miljödepartementet, m.remissvar@regeringskansliet.se

Cc: Gunilla.Blomquist@regeringskansliet.se

Ref: M2019/00661/S

Remissvar: Agenda 2030-delegationens slutbetänkande "Agenda 2030 och Sverige: Världens utmaning – världens möjlighet".

Vi är tio generaldirektörer och en landshövding¹ som utgör **GD10+1**, en styrgrupp för GD-Forum - Svenska myndigheter i samverkan för Agenda 2030. Vi tackar för möjligheten att gemensamt inkomma med kommentarer till Agenda 2030-delegationens slutbetänkande.

Vi välkomnar Agenda 2030-delegationens slutbetänkande i sin helhet. Vår övergripande bedömning är att de förslag som lagts är väl genomarbetade och genomförbara. Nedan följer ett par övergripande kommentarer samt ett antal specifika för några särskilda kapitel.

De svenska miljömålen ska enligt Regeringen ses som miljöpelaren från ett hållbarhetsperspektiv i Agenda 2030. Miljömålssystemet beslutades 1999 med mål år 2020 (förutom för klimatmålet som har mål år 2050). Bortsett från något undantag kommer målen inte uppnås varken 2020 eller senare om inte åtgärdsarbetet växlas upp. Agenda 2030 innebär en väsentligt ökad ambitionsnivå med väsentligt ökande krav jämfört med genomförandet av miljömålssystemet. Då miljömålssystemet styrs på ett sätt som i många stycken liknar det som Agenda 2030-delegationen föreslår för genomförandet av de globala målen, krävs en tydligare analys över hur agendans hållbarhetsdimension ska uppnås.

Regeringen är tydlig med att Sveriges internationella utvecklingssamarbete ska bidra till att uppnå de globala målen och regeringen har en hög ambition när det gäller mål 17 – Stärka genomförandemedlen och återvitalisera det globala partnerskapet. Detta menar vi förutsätter ett utvecklat stöd från svensk förvaltning och för att det ska kunna realiseras behöver berörda myndigheter ha tydliga roller, tydliga uppdrag och säkerställd långsiktig finansiering. Dagens projektliknande styrning och finansiering är inte hållbar för långsiktigt myndighetssamarbete vilket leder till att myndigheterna inte förmår att bidra i önskvärd utsträckning till att genomföra Agenda 2030 på global nivå. Detta leder till sämre måluppfyllelse på institutionell nivå i svenska samarbetsländer och missade möjligheter för svensk kompetens att nyttjas i internationella sammanhang, t ex utvecklingssamarbete.

Kapitel 4. Sveriges åtagande kräver handling.

GD10+1 ställer sig bakom Agenda 2030-delegationens ståndpunkt om krav på handling och ledarskap. GD-Forum skapades eftersom vi anser att just handling är centralt – och behövs omgående. Utmaningarna och möjligheterna är tvärssektoriella och för att hantera dem krävs en rad åtgärder som skapar handlingskraft, handlingsutrymme och långsiktighet. Regeringen kan t ex använda sina myndigheter och genom tydliga förväntningar och uppföljning få till åtgärder som leder mot agendans mål.

¹ Anna-Karin Jatko, Exportkreditnämnden; Erik Thedéen, Finansinspektionen; Jakob Granit, Havs- och vattenmyndigheten; Annica Sohlström, Livsmedelsverket; Björn Risinger, Naturvårdsverket; Carin Jämtin, Sida; Olivia Wigzell, Socialstyrelsen; Nina Cromnier, Strålsäkerhetsmyndigheten; Madeleine Sjöstedt, Svenska Institutet; Darja Isaksson, Vinnova samt Lena Sommestad, Landshövding Halland.

Kapitel 4.2 *Att använda kraften i ordinarie processer.*

GD10+1 anser att detta är ett viktigt förslag som bidrar till en så snabb omställning som möjligt. För att processerna ska nå sin fulla potential inom staten behövs en samordning som inte existerar i nuläget. GD10+1 anser att Regeringskansliet ska bära denna samordning för att säkerställa samstämmighet mellan politikområden. Detta behövs för att ge tydliga styrsignaler och för att möjliggöra en samlad analys och uppföljning. GD-Forum kan här bidra med nya och innovativa arbetsformer.

Kapitel 5. *Riksdagen beslutar om mål och ramar.*

GD10+1 anser att en förankring i Riksdagen är central för att skapa den långsiktighet som krävs för att genomföra de globala målen.

Kapitel 5.2. *Agenda 2030 i den statliga budgeten.*

GD10+1 stöder idén att knyta budgetära medel till genomförandet eftersom uppföljning och återrapportering därigenom systematiseras. Det är viktigt att se över helheten så att t ex myndigheter inte åläggs att rapportera dubbelt.

Kapitel 6. *En kommitté för förslag och uppföljning.*

GD10+1 anser att någon form av kommitté behövs, och att en sådan kan ha många funktioner: idéer, förslag, analys och uppföljning, men att ansvaret för inriktning och driv fortsatt ska ligga hos regeringen. Centralt här är *tydlighet kring vad kommittén ska leverera* och att den sätts samman så att detta kan uppnås.

Kapitel 7. *Stärkta förutsättningar för staten.*

GD10+1 ställer sig bakom förslaget att föra in Agenda 2030 i det förvaltningspolitiska målet. Detta stärker förutsättningarna för att Agendans mål blir en integrerad del av svenska statens grundvalar – i själva DNA:t.

Kapitel 7.2. *Ansvar för hållbar utveckling i myndighetsförordningen.*

GD10+1 ställer sig bakom förslaget att föra in Agenda 2030 i styrningen av myndigheter i *myndighetsförordningen*, då det ger en samlad myndighetsstyrning. Vid behov kan regeringen därutöver förstärka styrningen via myndigheternas *instruktion* och/eller *regleringsbrev*. Detta bör dock användas med försiktighet för att inte skapa redundans eller mer styrning än vad som är befogat för att nå Agenda 2030-målen. Det går också att fundera kring särskild uppföljning för att följa hur myndigheter utvecklat sin styrning kring Agenda 2030.

Kapitel 7.3. *Stärkt samordningskapacitet för genomförandet av Agenda 2030.*

GD10+1 instämmer i delegationens förslag. Stärkt samordning på Regeringskansliet kan säkerställa att olika politikområden samverkar och möjliggör bredare analyser.

Kapitel 7.4. *Stärkt kunskap i statsförvaltningen.*

GD10+1 instämmer i delegationens förslag att genom olika åtgärder stärka statsförvaltningens kunskap om och förståelse av Agenda 2030 och dess dimensioner – och i förlängningen medverka till att målen uppnås.

Kapitel 7.5. *Hållbar upphandling i staten.*

GD10+1 stödjer delegationens förslag och anser att det är viktigt att stärka alla dimensioner av hållbarhet i statens upphandlingsförfaranden. Det finns behov av kompetensutveckling och kommunikation kring hållbar upphandling.

Kapitel 9.4. *Länsstyrelsens roll och regional samverkan i arbetet med Agenda 2030.*

GD10+1 stödjer förslaget att Regeringen bör ge länsstyrelserna i uppdrag att i samverkan med andra aktörer inom länen verka för att målen i Agenda 2030 nås samt att sprida information om Agenda 2030-arbetet på lokal och regional nivå. GD10+1 vill särskilt peka på att länsstyrelserna redan idag har ansvar för att främja andra statliga myndigheters medverkan i det regionala tillväxtarbetet. Här finns stor potential för tvärasektoriell samverkan.

Kapitel 10.2. *Regionala Agenda 2030-forum.*

GD10+1 stödjer delegationens förslag om att arrangera regionala Agenda 2030-forum.

Kapitel 11. *Näringslivets roll i genomförandet.*

GD10+1 ställer sig bakom delegationens förslag vilka syftar till att ge svenskt näringsliv – inklusive dess finansiella aktörer - långsiktiga spelregler, resursmobilisering för omställning samt skapa förutsättningar för ytterligare dialog och samarbete mellan regering, näringsliv och andra aktörer.

Kapitel 14. *Den värld agendan verkar i och Sveriges aktiva bidrag.*

GD10+1 anser att Regeringen bör öka möjligheten för myndigheter att verka utanför Sveriges gränser för att bidra till det globala genomförandet av Agenda 2030.

Kapitel 15. *Att kommunicera Agenda 2030.*

Då genomförandet av Agenda 2030 utgör en ordinarie del av myndigheternas uppdrag (genom ändring i det förvaltningspolitiska målet, myndighetsförordningen, och i förekommande fall även i myndighetsinstruktion och regleringsbrev) är kommunikation och information ett kraftfullt verktyg för att spegla myndigheternas framsteg mot målen.